

UZASADNIENIE

- 1) do art. 1 pkt 1, 2 i 20 (szkoły i placówki rolnicze, szkoły leśne, szkoły morskie)

W dotychczasowym stanie prawnym przepisy art. 5 ust. 5e ustawy o systemie oświaty umożliwiają jednostkom samorządu terytorialnego przekazywanie ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa szkół i placówek rolniczych o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, a ministrowi właściwemu do spraw środowiska – szkół leśnych, w drodze porozumienia. Ustawa nie definiuje jednak pojęcia szkoły rolniczej, placówki rolniczej i szkoły leśnej, ani nie reguluje przedmiotu porozumienia, jak też spraw związanych z przekazywaniem mienia będącego w zarządzie szkoły lub placówki.

W dodawanym w art. 5 ust. 5f wskazuje się na możliwość uwzględnienia w treści porozumienia postanowień dotyczących przejęcia mienia przekazywanej szkoły lub placówki. Proponowana zmiana przyczyni się do ułatwienia przekazywania przez jednostki samorządu terytorialnego szkół i placówek rolniczych oraz szkół leśnych właściwym ministrom.

Natomiast wprowadzenie w art. 3 ustawy o systemie oświaty definicji pojęć: „szkoła leśna”, „szkoła morska”, „szkoła rolnicza” i „placówka rolnicza”, służy ujednoczeniu terminologii stosowanej w ustawie, co jest istotne w szczególności w kontekście przedmiotu porozumień o przekazaniu szkół i placówek, zawieranych między właściwym ministrem i jednostką samorządu terytorialnego.

- 2) do art. 1 pkt 3 lit. a (inspirowanie i prowadzenie badań naukowych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną)

Do zadań Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (CKE) należy kontrolowanie jakości systemu egzaminów zewnętrznych oraz przygotowywanie propozycji standardów wymagań egzaminacyjnych. Uwzględniając dynamiczny rozwój systemu egzaminów zewnętrznych, a także w celu poprawy efektywności

realizowanych przez CKE zadań proponuje się zmianę przepisu art. 9a ust. 2 pkt 4 ustawy o systemie oświaty, umożliwiającą CKE, obok działań polegających na inspirowaniu badań naukowych i innowacji w dziedzinie oceniania i egzaminowania, również prowadzenie badań naukowych i innowacji w dziedzinie oceniania i egzaminowania. Proponowana zmiana przyczyni się do usprawnienia procesu podejmowania decyzji istotnych z punktu widzenia realizowanych przez CKE zadań monitorowania i podnoszenia jakości egzaminów zewnętrznych.

- 3) do art. 1 pkt 3 lit. b i pkt 5 (nadzór nad Centralną Komisją Egzaminacyjną i okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi)

Proponuje się podporządkowanie okręgowych komisji egzaminacyjnych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w celu zapewnienia pełnej koordynacji, a tym samym jednolitości działań okręgowych komisji egzaminacyjnych we wszystkich realizowanych przez nie zadaniach (art. 9a ust. 2 pkt 6 oraz art. 9d ust. 1 i 1a ustawy o systemie oświaty).

- 4) do art. 1 pkt 4 i pkt 11 lit. b oraz art. 2 pkt 5 (wynagradzanie egzaminatorów i nauczycieli za udział w przeprowadzaniu sprawdzianu i egzaminów, w tym części ustnej egzaminu maturalnego)

Proponowane zmiany art. 9c i art. 22 ust. 2 ustawy o systemie oświaty mają na celu unormowanie kwestii wynagradzania egzaminatorów i nauczycieli oraz nauczycieli akademickich biorących udział w przeprowadzaniu sprawdzianu i egzaminów organizowanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne, w tym w części ustnej egzaminu maturalnego. Proponuje się, aby dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zawierał z egzaminatorami sprawdzającymi i oceniającymi prace pisemne zdających oraz z nauczycielami akademickimi biorącymi udział w części ustnej egzaminu maturalnego umowy określające zakres ich obowiązków oraz wysokość wynagrodzenia. Nauczyciele, których udział w przeprowadzaniu sprawdzianu i egzaminów polega wyłącznie na nadzorowaniu przebiegu sprawdzianu lub egzaminu, będą wykonywać to zadanie w ramach

czynności i zajęć wynikających z zadań statutowych szkoły, tj. zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.), oraz ustalonego wynagrodzenia.

Natomiast nauczyciele, w tym nauczyciele będący egzaminatorami, biorący udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego, będą wykonywać czynności związane z przeprowadzaniem tego egzaminu w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, tj. w ramach zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 1 ustawy – Karta Nauczyciela. W sytuacji, gdy przeprowadzanie powyższych czynności przekroczy tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć tych nauczycieli, nauczycielom przysługiwać będzie, na zasadach ogólnych, wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe (art. 35 ust. 1 i 2 ustawy – Karta Nauczyciela). Rozwiązanie takie jest zbieżne z uchwałą składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2007 r. (sygn. akt III PZP 1/07), w której Sąd Najwyższy uznał, że na gruncie obowiązujących przepisów nauczyciele biorący udział w części ustnej egzaminu maturalnego realizują zajęcia dydaktyczne w rozumieniu art. 42 ust. 2 pkt 1 ustawy – Karta Nauczyciela, a zatem wykonują odpłatną pracę, która może być powierzona w celu realizacji programu nauczania w godzinach ponadwymiarowych. Nauczyciele biorący udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego powinni otrzymać w swojej szkole wynagrodzenie za realizację „egzaminacyjnych” zajęć dydaktycznych wykonywanych w tej szkole lub w innych szkołach na podstawie porozumienia dyrektorów szkół. Przepisy dotyczące zasad przeprowadzania egzaminu maturalnego określają czas trwania części ustnej egzaminu maturalnego w zależności od przedmiotu i poziomu egzaminu. Czas ten nie powinien być skracany ani wydłużany (patrz: rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów w szkołach publicznych – Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.).

Dodanie w art. 42 ustawy – Karta Nauczyciela nowego ust. 2b jest konsekwencją powyższych zmian.

- 5) do art. 1 pkt 8 i pkt 11 lit. c (wprowadzenie możliwości przyjmowania do szkół niepublicznych dla dorosłych osób, które ukończyły 16 lat)

Celem projektowanej zmiany jest objęcie zakresem upoważnienia zawartego obecnie w art. 22 ust. 2a ustawy o systemie oświaty dotyczącego określenia przypadków, w jakich do szkoły dla dorosłych można przyjąć osobę, która ukończyła 16 lat, również niepublicznych szkół dla dorosłych. W konsekwencji zostanie zlikwidowane istniejące dotychczas nieuzasadnione zróżnicowanie w sytuacji szkół niepublicznych i szkół publicznych w zakresie braku możliwości przyjmowania przez te pierwsze szkoły kandydatów w wieku poniżej 18 lat.

- 6) do art. 1 pkt 6 i 12 (zmiana upoważnienia dotyczącego zasad wydawania oraz wzorów świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych, sposobu dokonywania ich sprostowań i wydawania duplikatów, a także zasad legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz zasad odpłatności za wykonywanie tych czynności)

Zmiana art. 11 ust. 2 ustawy o systemie oświaty ma na celu dostosowanie do wymogów art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej brzmienia zawartego w tym przepisie upoważnienia do wydania aktu wykonawczego, przez uzupełnienie treści tego upoważnienia o stosowne wytyczne. Ponadto proponuje się określić na poziomie ustawy, że tylko takie czynności jak wydawanie duplikatów druków szkolnych oraz dokonywanie legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą będą odpłatne, przy czym wysokość odpłatności za te czynności nie będzie mogła przekroczyć kwoty opłaty skarbowej od legalizacji dokumentu określonej w ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1635, z późn. zm.). Projektowane rozwiązanie uwzględnia rozwiązania istniejące w obecnym stanie prawnym.

Natomiast zmiana art. 32a ust. 4 ustawy o systemie oświaty polega na uchyleniu upoważnienia dla ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do odrębnego określania (na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o systemie oświaty), w odniesieniu do szkół artystycznych, warunków i trybu wydawania oraz wzorów świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych wydawanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne. Kwestie te będą jednolicie uregulowane dla wszystkich szkół systemu oświaty przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

- 7) do art. 1 pkt 7, 9 i 10 (warunki realizowania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki)

Dodany w art. 16 ustawy o systemie oświaty nowy ust. 5b wprowadza możliwość spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki także przez uczęszczanie do przedszkoli lub szkół za granicą oraz przedszkoli lub szkół funkcjonujących przy przedstawicielstwach dyplomatycznych innych państw w Polsce. W myśl projektowanej zmiany spełnianie przez uczniów wymienionych obowiązków przez uczęszczanie do przedszkola lub szkoły za granicą będzie mogło odbywać się także w ramach programów edukacyjnych Unii Europejskiej. Wprowadzenie powyższej zmiany jest konieczne z tego względu, że od roku 2008 w projektach z zakresu komponentów „Comenius” i „Comenius Regio” programu edukacyjnego Unii Europejskiej „Uczenie się przez całe życie” po raz pierwszy będą organizowane długoterminowe pobyty dzieci i młodzieży za granicą, w ramach których dzieci i młodzież będą kontynuować naukę w szkołach za granicą.

W związku z sygnalizowanymi przez gminy trudnościami w kontrolowaniu spełniania obowiązku nauki przez absolwentów gimnazjum, którzy nie ukończyli 18 lat, w projekcie proponuje się wprowadzenie rozwiązania polegającego na nałożeniu na dyrektorów publicznych i niepublicznych szkół ponadgimnazjalnych i placówek, osoby prawne i fizyczne prowadzące akredytowaną działalność oświatową, w ramach której realizowany jest obowiązek nauki, oraz pracodawców prowadzących przygotowanie

zawodowe, obowiązku informowania wójta gminy (burmistrza, prezydenta miasta) o spełnianiu obowiązku nauki przez absolwentów gimnazjum zamieszkałych na obszarze danej gminy (dodanie w art. 16 ust. 6b).

W związku z wprowadzeniem możliwości realizowania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego lub obowiązku szkolnego przez uczęszczanie do przedszkola lub szkoły za granicą albo działających przy przedstawicielstwie dyplomatycznym innego państwa w Polsce, nakłada się na rodziców dzieci podlegających obowiązkowi rocznego przygotowania przedszkolnego lub obowiązkowi szkolnemu obowiązek informowania dyrektora szkoły, w obwodzie której dziecko mieszka, o spełnianiu danego obowiązku w przedszkolu lub szkole za granicą lub w szkole (przedszkolu) funkcjonującej przy przedstawicielstwie dyplomatycznym innego państwa w Polsce (art. 14b ust. 1 pkt 3 i art. 18 ust. 1 pkt 4). Rodzice będą obowiązani składać taką informację corocznie, do końca września.

Natomiast rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi nauki będą obowiązani informować wójta gminy (burmistrza, prezydenta miasta), na terenie której dziecko mieszka, o formie spełniania obowiązku nauki i zmianach w tym zakresie, jednak tylko w przypadku, gdy organ ten wystąpi do rodziców z żądaniem przedstawienia takiej informacji (art. 18 ust. 2).

Realizując postulat zgłaszany m.in. przez Najwyższą Izbę Kontroli, w art. 20 ustawy o systemie oświaty sprecyzowano pojęcie „niespełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki”. W myśl proponowanej definicji niespełnianie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki będzie oznaczać nieusprawiedliwione nieuczęszczanie dziecka do przedszkola, szkoły lub placówki albo na inne określone formy zajęć nieprzerwanie przez okres co najmniej jednego miesiąca.

- 8) do art. 1 pkt 11 lit. a (wspomaganie nauczania języka polskiego wśród dzieci pracowników migrujących)

W związku ze wzrastającą liczbą wyjazdów rodzin obywateli polskich do pracy w krajach Unii Europejskiej, zwiększa się liczba dzieci polskich, którym należy zapewnić za granicą możliwość nauki języka ojczystego i kultury polskiej w taki sposób, aby powracając do Polski dzieci te mogły kontynuować naukę w polskich szkołach. Projektowana zmiana upoważnienia zawartego w art. 22 ust. 1 pkt 3a ustawy o systemie oświaty polega na rozszerzeniu zakresu upoważnienia do wydania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania przepisów regulujących warunki wspomagania nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą o nową grupę adresatów, tj. o dzieci pracowników migrujących. Nowelizacja powyższego upoważnienia uwzględnia ponadto możliwość wspomagania organizacji społecznych zarejestrowanych za granicą (stowarzyszeń i innych organizacji Polaków przebywających za granicą itp.) prowadzących nauczanie języka polskiego, historii i geografii Polski oraz kultury polskiej. Ze względu na fakt, że aktualnie poziom nauczania prowadzonego przez te organizacje społeczne jest niewystarczający wobec potrzeb dzieci obywateli polskich przybywających po 2004 r. do pracy w krajach Unii Europejskiej, proponuje się nowe formy wspierania tych organizacji, m.in. przez możliwość kierowania do pracy w tych organizacjach nauczycieli z Polski.

- 9) do art. 1 pkt 13 (nadzór pedagogiczny nad szkołami przy aresztach śledczych; zmiana upoważnienia dotyczącego nadzoru pedagogicznego)

Zmiana art. 35 ust. 2a ustawy o systemie oświaty ma na celu objęcie zakresem tego przepisu również szkół przy aresztach śledczych oraz placówek przy zakładach karnych i aresztach śledczych. Zmiana ta wynika z konieczności zapewnienia możliwości realizacji obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki nieletnim, którzy ukończyli 15 lat i zostali tymczasowo aresztowani.

Natomiast zmiana art. 35 ust. 6 wymienionej ustawy polega na dostosowaniu brzmienia zawartego w tym przepisie upoważnienia do wydania aktu wykonawczego do wymogów art. 92 ust. 1 Konstytucji RP,

przez uzupełnienie treści upoważnienia o stosowne wytyczne. Ponadto użyte w tym przepisie wyrażenie „z zainteresowanymi ministrami” zastąpiono wskazaniem ministrów, w porozumieniu z którymi ma być wydawane rozporządzenie przewidziane w art. 35 ust. 6 ustawy o systemie oświaty, przyjmując, że będą to ministrowie prowadzący szkoły.

- 10) do art. 1 pkt 14 (kierowanie szkołą lub placówką artystyczną przez osobę niebędącą nauczycielem)

Zmiana art. 36 ust. 2 ustawy o systemie oświaty polega na przekazaniu ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego kompetencji do wyrażania zgody na powołanie osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 7 tej ustawy, dla uczniów szkół artystycznych. Dotychczas zgodę taką wyrażał kurator oświaty.

Zmiana art. 36 ust. 3 ustawy o systemie oświaty ma na celu dostosowanie do wymogów art. 92 ust. 1 Konstytucji RP brzmienia zawartego w tym przepisie upoważnienia do wydania aktu wykonawczego przez uzupełnienie treści tego upoważnienia o stosowne wytyczne.

- 11) do art. 1 pkt 15 (obowiązki dyrektora w zakresie bezpieczeństwa w szkołach i placówkach)

Projektowana nowelizacja art. 39 ust. 1 ustawy o systemie oświaty ma na celu poprawę bezpieczeństwa uczniów oraz nauczycieli w czasie zajęć organizowanych przez szkołę lub placówkę, m.in. przez zwiększenie odpowiedzialności dyrektorów szkół i placówek oraz nauczycieli za zapewnienie bezpieczeństwa uczniom. Proponowany w art. 39 ust.1 nowy pkt 5a nakłada na dyrektora szkoły lub placówki obowiązek przeciwdziałania występowaniu zagrożeń dla bezpieczeństwa uczniów i nauczycieli oraz podejmowania odpowiednich działań.

12) do art. 1 pkt 16 i 17 (organizacja rady pedagogicznej)

Projektowana zmiana art. 40 ust. 3 ustawy o systemie oświaty polega na uwzględnieniu sytuacji, w której dyrektorem szkoły lub placówki jest osoba niebędąca nauczycielem (taką możliwość dopuszcza art. 36 ust. 2 ustawy o systemie oświaty). Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem art. 40 ust. 3 w skład rady pedagogicznej wchodzi wyłącznie nauczyciele. Powstawała zatem niespójność z przepisem art. 40 ust. 4, zgodnie z którym dyrektor szkoły lub placówki jest przewodniczącym rady pedagogicznej. Natomiast zmiana art. 40 ust. 5 ma charakter redakcyjny.

13) do art. 1 pkt 18 i 19 (organizacja rady szkoły i placówki)

W projekcie proponuje się uchylenie dotychczasowego upoważnienia dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zawartego w art. 52 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, do wydania rozporządzenia określającego typy szkół i placówek, w których w skład rady szkoły lub placówki nie wchodzi rodzice lub uczniowie, a także typy szkół i placówek, w których nie powołuje się rady szkoły lub placówki, i uregulowanie powyższych kwestii bezpośrednio w ustawie. Zgodnie z projektowanym art. 52 ust. 1 rada szkoły lub placówki nie będzie powoływana w szkołach i placówkach, w których ze względu na specyfikę organizacji pracy i zadania nie ma możliwości wyłonienia stałej reprezentacji rodziców lub uczniów. Natomiast przedstawiciele uczniów nie będą wchodzić w skład rad szkół w przedszkolach, szkołach podstawowych, z wyjątkiem szkół dla dorosłych, a także w szkołach specjalnych i placówkach dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym, znacznym lub głębokim, jak również w szkołach i placówkach, w których zgodnie z rozporządzeniem wydanym na podstawie art. 55 ust. 6 ustawy o systemie oświaty, nie tworzy się samorządu uczniowskiego (art. 51 ust. 1a). Ponadto w gimnazjach dla dzieci i młodzieży udział uczniów w radzie szkoły nie będzie obowiązkowy (art. 51 ust. 1b). Udział rodziców w radzie szkoły lub placówki nie będzie obowiązkowy w szkołach i placówkach, w których nie tworzy się rad rodziców (art. 51 ust. 1c).

- 14) do art. 1 pkt 20 (warunki zakładania publicznych szkół i placówek przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego i osoby fizyczne)
- Zmiana przepisu art. 58 ust. 3 ustawy o systemie oświaty polega na wprowadzeniu obowiązku uzyskania pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz ministra właściwego do spraw środowiska w celu uzyskania zezwolenia na założenie odpowiednio publicznej szkoły i placówki rolniczej oraz publicznej szkoły leśnej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną.
- W dotychczasowym stanie prawnym ministrowie ci posiadają kompetencje do wydawania opinii w sprawie likwidacji szkoły czy zawodu (art. 59 ust. 1 ustawy o systemie oświaty), nie posiadają natomiast kompetencji do wydawania opinii w sprawie zakładania publicznej szkoły rolniczej i placówki rolniczej oraz szkoły leśnej. Nowe brzmienie przepisu art. 58 ust. 3 ustawy umożliwi ministrowi właściwemu do spraw środowiska oraz ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa wpływanie na kształtowanie sieci publicznych szkół leśnych oraz szkół i placówek rolniczych. Zmiana ta skutkować będzie lepszym dostosowaniem kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy oraz zapewnieniem warunków do pełniejszej realizacji oferty edukacyjnej odpowiadającej standardom kształcenia w zawodach dla leśnictwa i rolnictwa.
- 15) do art. 1 pkt 21 lit. a-c (likwidacja szkoły lub placówki, likwidacja warsztatu szkolnego)
- Zmiana art. 59 ust. 1 ustawy o systemie oświaty polega na doprecyzowaniu przepisu w części dotyczącej likwidacji szkoły dla dorosłych. O zamiarze likwidacji takiej szkoły powiadamiani będą bezpośrednio uczniowie.
- Natomiast zmiana art. 59 ust. 2 ustawy o systemie oświaty polega na wprowadzeniu obowiązku uzyskiwania przez organ prowadzący odpowiednio szkołę leśną lub szkołę morską, w przypadku zamiaru likwidacji szkoły, pozytywnej opinii odpowiednio ministra właściwego do spraw środowiska lub ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej. Rozwiązanie to będzie służyć – analogicznie jak to ma miejsce w dotychczasowym stanie prawnym w przypadku ministra właściwego do

spraw rolnictwa w odniesieniu do likwidacji szkół rolniczych – wzmocnieniu roli tych ministrów i ich zaangażowania w sprawy kształcenia zawodowego. Wyrażanie pozytywnej opinii przez wymienionych ministrów jest szczególnie uzasadnione z punktu widzenia współodpowiedzialności tych ministrów za sprawy zapewnienia dopływu kadr dla potrzeb kierowanych przez nich sektorów.

W nowym brzmieniu art. 59 ust. 2a ustawy o systemie oświaty proponuje się zobowiązanie kuratora oświaty, aby w toku postępowania w sprawie likwidacji szkoły lub zawodu, dla których zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw zdrowia, oraz szkoły prowadzącej kształcenie w zawodach dla żeglugi śródlądowej, zasięgał opinii odpowiednio ministra właściwego do spraw zdrowia i ministra właściwego do spraw transportu. W ten sposób ministrom tym umożliwiałaby się zabranie głosu w sprawie racjonalizacji sieci szkół, tak aby była ona zgodna z potrzebami rynku pracy.

Dodanie w art. 59 ustawy o systemie oświaty nowego ust. 2c ma na celu rozszerzenie stosowania rozwiązań dotyczących likwidacji szkoły lub zawodu na likwidację warsztatu szkolnego lub gospodarstwa pomocniczego. Ponieważ warsztat szkolny i gospodarstwo pomocnicze są integralnymi częściami szkoły, ich likwidacja faktycznie skutkuje przekształceniem szkoły. Przepis zapobiegnie ponadto podejmowaniu przez organy prowadzące szkoły pochopnych decyzji w sprawie likwidacji bazy organizacyjnej służącej realizacji praktycznej nauki zawodu.

16) do art. 1 pkt 21 lit. d (przeniesienie kształcenia w zawodzie do innej szkoły)

Dodanie w art. 59 ustawy o systemie oświaty nowego ust. 7 ma na celu wprowadzenie możliwości przenoszenia kształcenia w zawodzie z jednej szkoły do innej, w związku z racjonalizacją sieci szkół, a także w zamiarze poprawy warunków realizacji procesu dydaktycznego. W przypadku zmiany lokalizacji kształcenia w określonym zawodzie, nie będzie stosowało się procedury likwidacji, przewiduje się jedynie obowiązek zawiadomienia o przeniesieniu kształcenia kuratora oświaty oraz rodziców uczniów lub samych uczniów (w przypadku szkoły dla dorosłych). Przeniesienie

kształcenia nie powinno mieć wpływu na zmianę warunków nauki uczniów i pracy nauczycieli.

17) do art. 1 pkt 22 i 23 (akredytacja placówek doskonalenia nauczycieli)

W dotychczasowym stanie prawnym przepisy art. 77a ust. 5 i art. 78 ust. 2 ustawy o systemie oświaty, wyłączające stosowanie przepisów w sprawie akredytacji, dotyczyły tylko placówek doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym prowadzonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Proponowana zmiana powoduje rozciągnięcie tego wyłączenia również na placówki, które są zakładane i prowadzone przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz ministra właściwego do spraw rolnictwa, tak aby placówki doskonalenia nauczycieli prowadzone przez ministrów były traktowane z punktu widzenia przepisów dotyczących akredytacji w jednakowy sposób.

18) do art. 1 pkt 24 i 27 oraz art. 5 (dotowanie szkół publicznych prowadzonych przez inne niż jednostki samorządu terytorialnego osoby prawne oraz osoby fizyczne; dotowanie zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka)

Zmiana brzmienia art. 80 ust. 3 ustawy o systemie oświaty ma na celu doprecyzowanie przepisów regulujących kwestię dotowania szkół publicznych prowadzonych przez inne niż jednostki samorządu terytorialnego osoby prawne oraz osoby fizyczne. Nowa regulacja zapobiegnie przypadkom przekazywania przez jednostki samorządu terytorialnego podmiotom prowadzącym szkoły publiczne dotacji na jednego ucznia w kwocie niższej niż kwota otrzymana w ramach części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.

Ponadto projektowane przepisy art. 80 ust. 2c i art. 90 ust. 1a doprecyzują ustawę o systemie oświaty w zakresie dotyczącym udzielania dotacji publicznym i niepublicznym przedszkolom, szkołom, poradniom psychologiczno-pedagogicznym i ośrodkom, o których mowa w art. 2 pkt 5 tej ustawy, na każde dziecko uczestniczące w zajęciach wczesnego wspomaganie rozwoju organizowanego w tych jednostkach.

Z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2007 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2008 (Dz. U. Nr 247, poz. 1825) wynika, że część oświatowa subwencji ogólnej jest dzielona między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem zakresu realizowanych przez te jednostki zadań oświatowych, m.in. wymienionego w § 2 pkt 9 tego rozporządzenia finansowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci, o których mowa w art. 71b ust. 2a ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z algorytmem podziału części oświatowej subwencji ogólnej, stanowiącym załącznik do rozporządzenia, dla każdej jednostki samorządu terytorialnego będącej organem prowadzącym lub dotującym szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne i szkoły ponadpodstawowe oraz placówki funkcjonujące w systemie oświaty ustalono wagę $P_{38} = 0,840$ dla dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, szkołach podstawowych, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych, ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, poradniach psychologiczno-pedagogicznych (na podstawie opinii, o których mowa w art. 71b ust. 3 i 3a ustawy o systemie oświaty).

- 19) do art. 1 pkt 25 i 26 (zakładanie szkół niepublicznych – opinia ministra właściwego do spraw zdrowia)

Nadanie nowego brzmienia art. 82 ust. 2a oraz art. 85 ust. 3 ustawy o systemie oświaty ma charakter doprecyzowujący. Dotychczasowe, niezdefiniowane w ustawie, określenie „szkoła medyczna” zastępuje się określeniem „szkoła prowadząca kształcenie w zawodach, dla których zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 24 ust. 1, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw zdrowia”.

- 20) do art. 1 pkt 28 (okres przyznawania stypendium szkolnego)

Zmiana art. 90d ust. 10 ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którą stypendium szkolne będzie przyznawane uczniowi na okres od jednego miesiąca do dziesięciu miesięcy w danym roku szkolnym, ma na celu zlikwidowanie dotychczasowych wątpliwości dotyczących okresu, na jaki może być przyznawane stypendium szkolne. Projektowana zmiana umożliwi organowi przyznającemu pomoc materialną dla uczniów, podczas rozpatrywania wniosków o przyznanie stypendium szkolnego, uwzględnianie indywidualnych potrzeb edukacyjnych uczniów.

- 21) do art. 1 pkt 29 (warunki przyznawania stypendium za wyniki w nauce i stypendium za osiągnięcia sportowe)

Zmiana przepisów dotyczących stypendium za wyniki w nauce i stypendium za osiągnięcia sportowe polega na wprowadzeniu jako warunku uzyskania tych stypendiów otrzymania co najmniej dobrej oceny zachowania (art. 90g ust. 2 i 2a ustawy o systemie oświaty). Zmiana przyczyni się do wzmocnienia wychowawczego wymiaru tych stypendiów.

- 22) do art. 1 pkt 30 (tryb przyznawania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym)

Dotychczasowe brzmienie przepisu art. 90n ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie oświaty powodowało wątpliwości na tle Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące formy, w jakiej dyrektor szkoły wyraża opinię o potrzebie przyznania uczniowi pomocy materialnej. Celem projektowanej zmiany jest odformalizowanie i w konsekwencji uproszczenie procedury przyznawania uczniom świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

- 23) do art. 1 pkt 31 (kierowanie za granicę uczniów w celu kształcenia i nauczycieli w celu doskonalenia)

Projektowana zmiana art. 94 ust. 1 ustawy o systemie oświaty rozszerza podstawy kierowania za granicę uczniów w celu kształcenia i nauczycieli w celu doskonalenia o porozumienia o współpracy bezpośredniej zawierane

przez szkoły, organy prowadzące szkoły, jednostki samorządu terytorialnego, organy administracji rządowej lub zakłady kształcenia nauczycieli i placówki doskonalenia nauczycieli. Wynika to ze zmieniającej się struktury współpracy międzynarodowej, w tym odejścia przez niektóre kraje od podpisywania umów międzynarodowych na rzecz współpracy bezpośredniej szkół, zakładów kształcenia i placówek doskonalenia nauczycieli czy jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie projektowana zmiana uwzględnia możliwość kierowania uczniów oraz nauczycieli za granicę na podstawie programów edukacyjnych Unii Europejskiej.

24) do art. 2 (zmiany w ustawie – Karta Nauczyciela)

Rozwiązania zawarte w projekcie przewidują:

- 1) art. 2 pkt 2 i 3 – rozszerzenie zadań nauczycieli o zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę (nowe brzmienie art. 6 ustawy – Karta Nauczyciela) oraz zadań dyrektora szkoły o zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę (art. 7 ust. 2 pkt 6 ustawy – Karta Nauczyciela);
- 2) art. 2 pkt 4 – wprowadzenie obowiązku przedstawiania przez nauczyciela dyrektorowi szkoły, przed nawiązaniem stosunku pracy, informacji z Krajowego Rejestru Karnego w celu potwierdzenia faktu niekaralności nauczyciela za przestępstwo popełnione umyślnie (art. 10 ust. 8a ustawy – Karta Nauczyciela). W świetle art. 10 ust. 8 ustawy – Karta Nauczyciela nie można nawiązać stosunku pracy z nauczycielem, który nie spełnia w szczególności warunku określonego w art. 10 ust. 5 pkt 4, tj. z nauczycielem, który był karany za przestępstwo popełnione umyślnie. Obowiązujące przepisy ustawy – Karta Nauczyciela nie określają jednak, w jaki sposób należy udokumentować spełnianie powyższego warunku. W praktyce część dyrektorów szkół poprzestaje na przyjęciu od zatrudnianego nauczyciela oświadczenia o niekaralności. Z uwagi na dobro uczniów nie jest jednak wystarczające potwierdzenie

faktu niekaralności jedynie oświadczeniem nauczyciela. Bez uzyskania informacji z Krajowego Rejestru Karnego o osobie, której dyrektor szkoły powierza opiekę nad dziećmi, nie jest bowiem całkowicie wykluczona możliwość, że do pracy z dziećmi zgłosi się osoba skazana za przestępstwo popełnione umyślnie, np. osoba skazana w przeszłości za pedofilię lub przemoc wobec dzieci. Proponowana zmiana, wprowadzająca obowiązek przedstawiania przez nauczyciela dyrektorowi szkoły, przed nawiązaniem stosunku pracy, informacji z Krajowego Rejestru Karnego w celu potwierdzenia faktu niekaralności nauczyciela za przestępstwo popełnione umyślnie, będzie stanowić skuteczną barierę uniemożliwiającą osobom skazanym za przestępstwa, w tym za przestępstwa, w których pokrzywdzonym było dziecko, dostęp do pracy w zawodzie nauczyciela;

- 3) art. 2 pkt 6 – doprecyzowanie upoważnień dla organów prowadzących szkołę oraz dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do ustalenia kryteriów i trybu przyznawania nagród dla nauczycieli, przez uwzględnienie osiągnięć nauczycieli w zakresie realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę (art. 49 ust. 2 i 3 ustawy – Karta Nauczyciela). Zgodnie z nowym brzmieniem powołanego przepisu minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, w tym realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, oraz realizacji innych zadań statutowych szkoły. Planowane zmiany będą ponadto dotyczyć trybu zgłaszania kandydatów do nagrody kuratora oświaty i innych organów sprawujących nadzór pedagogiczny oraz nagrody ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 4) art. 2 pkt 7 – rozszerzenie odpowiedzialności dyscyplinarnej na wszystkich nauczycieli zatrudnionych w szkole (art. 75 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela).

Zgodnie z aktualną treścią przepisu art. 75 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela odpowiedzialności dyscyplinarnej podlegają jedynie nauczyciele mianowani i dyplomowani. Z uwagi na skalę negatywnych zjawisk zachodzących w szkołach oraz konieczność poprawy bezpieczeństwa uczniów, niezbędne jest, aby za uchybienia godności zawodu nauczyciela lub obowiązkom, określonym w art. 6 ustawy – Karta Nauczyciela, odpowiadali wszyscy nauczyciele, a nie tylko nauczyciele mianowani i dyplomowani.

W świetle obowiązujących przepisów nauczyciele stażyści oraz nauczyciele kontraktowi nie podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej, a więc nie można orzec w stosunku do nich m.in. zakazu przyjmowania do pracy w zawodzie nauczycielskim przez pewien okres ani też wydaląc takiego nauczyciela z zawodu. Nauczyciel stażysta lub kontraktowy, z którym zostanie rozwiązany stosunek pracy z uwagi na popełnienie przewinienia, które uniemożliwia dalszą pracę w szkole, może więc następnie podjąć pracę w innej szkole. Proponowana zmiana ma na celu wyeliminowanie takich zjawisk.

Jednocześnie proponuje się doprecyzowanie niektórych przepisów rozdziału 10 ustawy – Karta Nauczyciela.

W art. 76 ust. 5 ustawy – Karta Nauczyciela dookreślono, że do akt osobowych nauczyciela włącza się odpis prawomocnego orzeczenia o ukaraniu karą dyscyplinarną wraz z uzasadnieniem. W obowiązującym dotychczas przepisie mowa jest jedynie o odpisie orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

W art. 82 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela ustala się okres, po upływie którego ulega zatarciu kara dyscyplinarna określona w art. 76 ust. 1 pkt 3a tej ustawy, tj. kara zwolnienia z pracy z zakazem przyjmowania ukaranego do pracy w zawodzie nauczycielskim w okresie 3 lat od ukarania. Z obecnego brzmienia art. 82 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela wynika bowiem, że kara określona w art. 76 ust. 1 pkt 3a nigdy nie podlega zatarciu. Jednocześnie w art. 82 ust. 2 określa się sposób liczenia terminu, po upływie którego kary dyscyplinarne podlegają zatarciu, w przypadku gdy

przed zatarciem kary dyscyplinarnej nauczyciel będzie ponownie ukarany dyscyplinarnie.

Proponuje się również doprecyzowanie przepisu art. 83 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela polegające na zastąpieniu wyrazów „postępowanie wyjaśniające” wyrazami „postępowanie dyscyplinarne lub postępowanie karne”.

25) do art. 3 (zmiana ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich)

Zmiana przewidziana w art. 3 projektu polega na wykreśleniu z przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, określających rodzaje placówek systemu oświaty, w których małoletni może zostać umieszczony przez sąd, ośrodka szkolno-wychowawczego. Obecnie w systemie oświaty nie występuje taki rodzaj placówki. Natomiast istniejące w tym systemie specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze i specjalne ośrodki wychowawcze są placówkami przeznaczonymi dla dzieci niepełnosprawnych (specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy również dla dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym), w których nie mogą być umieszczani nieletni wykazujący przejawy demoralizacji lub którzy dopuścili się czynu karalnego.

26) do art. 4 (zmiana ustawy o strażach gminnych)

Projektowana zmiana ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych ma na celu przeciwdziałanie tzw. wagarom. Samowolne opuszczanie zajęć szkolnych, oprócz tego, że nierzadko stanowi wstęp do wypadania z systemu edukacji, sprzyja również demoralizacji młodzieży, a w dalszej konsekwencji może prowadzić do poważniejszych następstw, w tym konfliktów z prawem. Należy zatem podjąć działania, które będą miały na celu wyeliminowanie tego typu praktyk, ponieważ uzyskanie pozytywnych osiągnięć w tym względzie odsunie jednocześnie lub zminimalizuje ryzyko poważniejszych problemów z wagarującą młodzieżą w przyszłości. W ramach przeciwdziałania temu zjawisku w projekcie proponuje się zmianę art. 11 ustawy o strażach gminnych i wprowadzenie obowiązku

informowania przez strażników dyrektorów szkół o uczniach uchylających się od uczestniczenia w zajęciach szkolnych.

27) do art. 5 (przepis przejściowy dotyczący dotowania zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka)

W art. 5 projektu przewiduje się, że dotacje na wczesne wspomaganie rozwoju dziecka prowadzone przez osoby fizyczne i osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego będą udzielane od dnia 1 stycznia 2009 r. Jednocześnie warunkiem udzielania tych dotacji będzie zgłoszenie, w terminie do dnia 30 września 2008 r., przez osobę prowadzącą przedszkole, szkołę lub placówkę planowanej liczby dzieci, które będą objęte wczesnym wspomaganie rozwoju.

28) do art. 7 (wejście w życie przepisów ustawy)

- w zakresie dotyczącym wejścia w życie art. 90d ust. 10 oraz art. 90g ust. 2 i 2a ustawy o systemie oświaty

Ponieważ zmiany w powyższych przepisach dotyczą warunków uzyskiwania przez uczniów pomocy materialnej (w formie stypendium szkolnego lub stypendium za wyniki w nauce), wprowadzenie w życie tych zmian nie może nastąpić w trakcie realizacji w roku szkolnym świadczeń pomocy materialnej dla uczniów, lecz powinno być skorelowane z rozpoczęciem kolejnego roku szkolnego, na który pomoc materialna ma być przyznana. Proponowane zatem w ustawie wejście w życie wymienionych wyżej znowelizowanych przepisów z dniem 1 września 2008 r. umożliwi przyznawanie i wypłacanie stypendiów na nowych, zmienionych warunkach wszystkim uczniom ubiegającym się o pomoc materialną na rok szkolny 2008/2009.

- w zakresie dotyczącym wejścia w życie art. 49 ust. 2 i 3 ustawy – Karta Nauczyciela

W art. 49 ust. 2 ustawy – Karta Nauczyciela rozszerza się zakres przesłanek przyznawania nauczycielom nagród organów prowadzących szkoły i dyrektorów szkół o osiągnięcia w zakresie pracy opiekuńczej,

w tym w realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, oraz w realizacji innych zadań statutowych. Natomiast w zawartym w art. 49 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela upoważnieniu dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia, kryteriów i trybu przyznawania nagród kuratora oświaty, innych organów sprawujących nadzór pedagogiczny oraz ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wskazuje się wymóg uwzględnienia osiągnięć w zakresie pracy opiekuńczej, w tym związanej z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom.

Biorąc pod uwagę dotychczasowy tryb, terminy opiniowania wniosków oraz termin przyznawania nagród przypadający z reguły w Dniu Nauczyciela, określony w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 września 2001 r. w sprawie trybu i kryteriów przyznawania nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze (Dz. U. Nr 101, poz. 1093), proponuje się, aby nowe przepisy weszły w życie z dniem 1 stycznia 2009 r. Powyższe rozwiązanie pozwoli na jednolite ich stosowanie w ramach tworzonego corocznie funduszu na nagrody dla nauczycieli.

- w zakresie dotyczącym wejścia w życie art. 75 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela

Przepis art. 7 pkt 4 projektu ustawy stanowi o wejściu w życie nowego brzmienia przepisu art. 75 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, tj. przepisu rozszerzającego odpowiedzialność dyscyplinarną na wszystkich nauczycieli zatrudnionych w szkole, po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.

- w zakresie dotyczącym wejścia w życie art. 4 projektu dotyczącego zmiany ustawy o strażach gminnych

Proponuje się, aby art. 4 projektowanej ustawy, dotyczący art. 11 pkt 7a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych, wszedł w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia ze względu na konieczność odpowiedniego przygotowania straży gminnych do realizacji nowego zadania.

Przedmiot niniejszej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy został udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414). Żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie wymienionej ustawy.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt ustawy

Projektowana regulacja będzie miała wpływ na uczniów, nauczycieli, dyrektorów szkół, przedszkoli, placówek, Centralną Komisję Egzaminacyjną i okręgowe komisje egzaminacyjne, rodziców, organy prowadzące szkoły, dzieci polskich pracowników migrujących oraz straż gminną.

2. Konsultacje społeczne

W ramach konsultacji projekt ustawy otrzymali następujący partnerzy społeczni:

- 1) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”,
- 2) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego,
- 3) Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”,
- 4) Krajowa Sekcja Oświaty NSZZ „Solidarność”,
- 5) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisja Krajowa,
- 6) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”,
- 7) Sekcja Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”,
- 8) Krajowa Sekcja Edukacji Narodowej KNSZZ „Solidarność 80” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego,
- 9) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”,
- 10) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”,
- 11) Zarząd Krajowy Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce,
- 12) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski,
- 13) Polska Rada Ekumeniczna,
- 14) Komisja Krajowa Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”,
- 15) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność-Oświata”,
- 16) Konfederacja Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce,
- 17) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego,

- 18) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych,
- 19) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
- 20) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”,
- 21) Konfederacja Pracodawców Polskich,
- 22) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich,
- 23) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich,
- 24) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół,
- 25) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych,
- 26) Związek Rzemiosła Polskiego,
- 27) Zarząd Główny Związku Rzemiosł Polskich,
- 28) Business Centre Club – Związek Pracodawców,
- 29) Konfederacja Stowarzyszeń Nauczycielskich,
- 30) Polski Związek Logopedów – Zarząd Główny,
- 31) Społeczne Towarzystwo Oświatowe,
- 32) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej,
- 33) Towarzystwo Wiedzy Powszechnej,
- 34) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców,
- 35) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty,
- 36) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- 37) Rada Pomocy Społecznej,
- 38) Rada Działalności Pożytku Publicznego,
- 39) Forum Związków Zawodowych,
- 40) Rada Szkół Katolickich,
- 41) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Resocjalizacji,
- 42) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Muzycznych I i II stopnia,
- 43) Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem,
- 44) Krajowa Izba Edukacji,
- 45) Krajowa Rada Rzeczników Konsumentów,
- 46) Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,
- 47) Rzecznik Praw Dziecka,
- 48) Rzecznik Praw Obywatelskich,

- 49)Związek Miast Polskich,
- 50)Związek Powiatów Polskich,
- 51)Związek Gmin Wiejskich RP,
- 52)Unia Metropolii Polskich,
- 53)Unia Miasteczek Polskich,
- 54)Związek Województw RP,
- 55)Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych,
- 56) Zarząd Krajowy Związku Zawodowego „Budowlani”,
- 57)Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia,
- 58)Stowarzyszenie Elektryków Polskich – Zarząd Główny,
- 59)Stowarzyszenie Techniczne Odlewników Polskich,
- 60)Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich,
- 61)Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego,
- 62)Polska Izba Turystyki,
- 63)Polskie Zrzeszenie Hoteli,
- 64)Polska Izba Hotelarstwa,
- 65)Polskie Stowarzyszenie Hotelarstwa i Turystyki,
- 66)Polska Izba Turystyki Młodzieżowej,
- 67)Izba Gospodarcza Polskiego Zrzeszenia Hoteli,
- 68)Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy,
- 69)Komenda Główna Związku Harcerstwa Polskiego,
- 70)Rada Naczelna Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej,
- 71)Krajowa Izba Gospodarcza,
- 72)Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa,
- 73)Polska Izba Przemysłowo-Handlowa Budownictwa,
- 74)Izba Gospodarcza Gazownictwa,
- 75)Instytut Spraw Publicznych,
- 76)Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
- 77)Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich,
- 78)Rada Główna Szkolnictwa Wyższego,
- 79) Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”,
- 80)Fundacja Semper Polonia,

81) Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie.

Uwagi dotyczące projektu ustawy zgłosiły następujące podmioty: Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”, Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”, Związek Nauczycielstwa Polskiego, Ochotnicze Hufce Pracy.

Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata” negatywnie ocenił zamiar nałożenia na nauczyciela dodatkowego obowiązku polegającego na zapewnieniu bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę (nowe brzmienie art. 6 ustawy – Karta Nauczyciela) – obowiązki te powinny ciążyć na organie prowadzącym szkołę i na dyrektorze szkoły. Zdaniem Wolnego Związku Zawodowego „Solidarność – Oświata”, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania powinien określić zarówno maksymalną liczbę uczniów w danym typie szkoły (placówki), jak i maksymalną liczbę uczniów w danym oddziale szkolnym (grupie) – te liczby w sposób zasadniczy mają wpływ na poprawienie stanu bezpieczeństwa w danej szkole (placówce).

Podobną opinię w odniesieniu do obowiązku nauczyciela zapewnienia bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę wyraziła Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”, zdaniem której zapewnienie bezpieczeństwa uczniom należy do obowiązków dyrektora szkoły (placówki) i organu prowadzącego.

Stanowisko Wolnego Związku Zawodowego „Solidarność – Oświata” oraz Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”, zgodnie z którym obowiązek polegający na zapewnieniu bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę powinien ciążyć jedynie na organie prowadzącym szkołę i dyrektorze szkoły, nie jest trafne. Z uwagi na występujące w szkołach przejawy agresji i inne zjawiska patologiczne oraz potrzebę poprawy bezpieczeństwa uczniów niezbędne jest, aby działania przeciwdziałające tym zjawiskom podejmowane były także przez wszystkich nauczycieli. Należy jednakże podkreślić, że zakres obowiązków nauczycieli związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom powinien być inny niż zakres obowiązków organu prowadzącego szkołę (placówkę) czy dyrektora szkoły (placówki). Zakres zadań nauczycieli oraz innych pracowników,

w tym zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, powinny określać statuty szkół i placówek. Nauczyciele będą zatem realizować zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, wynikające ze statutu szkoły, w której są zatrudnieni, a więc zadania odpowiadające potrzebom danej szkoły.

Związek Nauczycielstwa Polskiego krytycznie odniósł się do nowelizacji ustawy – Karta Nauczyciela w zakresie wprowadzenia obowiązku uzyskania przez dyrektora szkoły informacji z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności osoby ubiegającej się o zatrudnienie w szkole. Uwaga została uwzględniona w ten sposób, że obowiązkiem przedstawienia informacji z Krajowego Rejestru Karnego obciążono nauczyciela ubiegającego się o zatrudnienie.

W opinii Wolnego Związku Zawodowego „Solidarność – Oświata” wskazane jest również dokonanie zmiany w art. 59 ustawy o systemie oświaty, mającej na celu usunięcie istniejącej, zdaniem związku, luki prawnej dotyczącej kwestii następstwa prawnego zlikwidowanej szkoły (placówki). Związek zaproponował wprowadzenie przepisu przewidującego, że następcą prawnym zlikwidowanej szkoły (placówki) jest organ prowadzący. Ponadto na organie prowadzącym szkołę (placówkę) powinny ciążyć również wszelkie obowiązki wynikające z dokonanej likwidacji.

Powyższa propozycja nie została uwzględniona. Stanowisko dotyczące braku regulacji kwestii następstwa prawnego zlikwidowanej szkoły (placówki) jest nietrafne. Szkoła i placówka nie posiadają osobowości prawnej, zatem za ich zobowiązania odpowiada organ prowadzący, także w przypadku likwidacji szkoły lub placówki.

Ochotnicze Hufce Pracy zaproponowały wprowadzenie w ustawie – Karta Nauczyciela przepisu, który umożliwiłby pracownikom zatrudnionym w Ochotniczych Hufcach Pracy na stanowiskach wychowawców, pedagogów oraz na stanowiskach kierowniczych obniżenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć w zależności od wielkości i typu placówki oraz warunków pracy. Z treści uzasadnienia propozycji zgłoszonej przez Ochotnicze Hufce Pracy wynika, że celem zmiany jest wprowadzenie

przepisu pozwalającego Komendantowi Głównemu OHP różnicować czas pracy kadry kierowniczej z uwagi na zróżnicowaną strukturę jednostek organizacyjnych OHP.

Jednak pracownicy Ochotniczych Hufców Pracy, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 5 ustawy – Karta Nauczyciela, podlegają przepisom tej ustawy tylko w ograniczonym zakresie. Stosownie do art. 91b ust. 2a ustawy – Karta Nauczyciela, do pracowników tych mają zastosowanie wyłącznie przepisy: art. 6 (obowiązki nauczyciela), art. 51 (Medal Komisji Edukacji Narodowej), art. 63 (ochrona przewidziana dla funkcjonariusza publicznego), art. 64 ust. 3 (urlop wypoczynkowy w wymiarze 35 dni roboczych), art. 86-88 (uprawnienia emerytalne) i art. 90 (dodatek za tajne nauczanie w czasie okupacji). W pozostałym zakresie pracownicy ci podlegają przepisom Kodeksu pracy, w tym m. in. w zakresie dotyczącym czasu pracy. W związku z powyższym nie jest możliwe obniżenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pracownikom OHP w trybie zmiany ustawy – Karta Nauczyciela. W obecnym stanie prawnym bowiem ustawa – Karta Nauczyciela nie reguluje czasu pracy wymienionych wyżej pracowników OHP.

W dniu 10 września 2007 r. projekt ustawy został przedstawiony pod obrady Zespołu do spraw Oświaty Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego i uzyskał akceptację.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Zmiany w ustawie o systemie oświaty

- prowadzenie badań naukowych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną
W latach 2008-2013 planuje się realizację projektów badawczych służących jakościowemu rozwojowi systemu egzaminów zewnętrznych oraz gromadzeniu informacji o przyczynach zróżnicowania wyników egzaminów. Badania te będą prowadzone przez Centralną Komisję Egzaminacyjną. Będą one dofinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach priorytetu III Programu Operacyjnego „Kapitał

Ludzki” („Wysoka jakość systemu edukacji”). Przewiduje się wykorzystanie 10 000 tys. zł rocznie.

- wynagradzanie egzaminatorów, nauczycieli i nauczycieli akademickich za udział w przeprowadzaniu sprawdzianu i egzaminów, w tym części ustnej egzaminu maturalnego

- wynagradzanie egzaminatorów za sprawdzanie i ocenianie prac pisemnych ze sprawdzianu i egzaminów oraz nauczycieli akademickich za przeprowadzanie i ocenianie części ustnej egzaminu maturalnego

W roku 2007 wydatkowano na wynagrodzenia egzaminatorów za ocenianie sprawdzianu i egzaminów pisemnych oraz dla nauczycieli akademickich za ocenianie części ustnej egzaminu maturalnego – łącznie 39 mln zł.

Środki na funkcjonowanie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych oraz na zadania wykonywane przez te jednostki, w tym środki na wynagrodzenia egzaminatorów oraz nauczycieli akademickich biorących udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego, zostały zaplanowane na rok 2008 w części 30 budżetu państwa, w dziale 801 – „Oświata i wychowanie”, w rozdziale 80145 – „Komisje egzaminacyjne” (bez uwzględnienia środków na wzrost wynagrodzeń egzaminatorów i nauczycieli akademickich w stosunku do roku 2007).

- wynagradzanie nauczycieli biorących udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego

Organy prowadzące szkoły przekazały w roku 2007 informacje o koszcie godzin ponadwymiarowych dla nauczycieli, w tym nauczycieli będących egzaminatorami, biorących udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego, z uwzględnieniem stawki za godzinę ponadwymiarową ustalonej na podstawie wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela danego stopnia awansu zawodowego. Przy założeniu, że liczba wykazywanych godzin ponadwymiarowych pozostanie na dotychczasowym

poziomie, wysokość środków na dofinansowanie tego zadania wyniesie około 13,5 mln zł.

W roku 2008, w którym wejdą w życie przepisy ustawy, środki na wynagrodzenia za pracę w godzinach ponadwymiarowych dla nauczycieli, w tym nauczycieli będących egzaminatorami, biorących udział w części ustnej egzaminu maturalnego zostały zaplanowane w rezerwie celowej budżetu państwa nr 13 „Dofinansowanie kosztów wdrażania reformy oświaty”. W roku 2009 środki na te wynagrodzenia zostaną także zaplanowane w rezerwie celowej budżetu państwa. Od roku 2010 środki na te wynagrodzenia dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego będą planowane w części oświatowej subwencji ogólnej, natomiast dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez ministrów – w budżetach właściwych ministrów.

- wspomaganie nauczania języka polskiego wśród dzieci pracowników migrujących

Biorąc za podstawę ponoszone obecnie koszty na wspomaganie nauczania języka polskiego, historii i geografii Polski wśród Polonii i Polaków oraz zakres świadczeń przysługujących nauczycielom polskim kierowanym w tym celu do pracy do krajów byłego Związku Radzieckiego, skutki te wyniosą w roku 2008 dodatkowo 4 500 tys. zł, z tego:

- 1) zakup podręczników i pomocy dydaktycznych – 1 000 tys. zł,
- 2) kierowanie nauczycieli do pracy za granicą – 2 500 tys. zł,
- 3) doskonalenie nauczycieli – 1 000 tys. zł.

O wyżej wymienione środki w roku 2008 w trakcie realizacji budżetu państwa zostanie zwiększony plan wydatków w części 30 budżetu państwa „Oświata i wychowanie” ze środków rezerwy celowej nr 13 „Dofinansowanie kosztów wdrażania reformy oświaty”.

W kolejnych latach, począwszy od roku 2009, plan wydatków w części 30 budżetu państwa „Oświata i wychowanie” powinien być zwiększony o kwotę 5 000 tys. zł.

- dotowanie zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

Proponowana zmiana nie wywoła skutków finansowych, bowiem środki na wczesne wspomaganie rozwoju dziecka są uwzględniane w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego od roku 2005.

Zmiany w ustawie – Karta Nauczyciela

Wejście w życie projektowanej regulacji nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Obowiązek uzyskania i przedstawienia dyrektorowi szkoły, przed nawiązaniem stosunku pracy, informacji z Krajowego Rejestru Karnego w celu potwierdzenia faktu niekaralności nauczyciela za przestępstwo popełnione umyślnie, będzie obciążać nauczyciela. Zatem szkoły i placówki nie będą obciążane kosztami opłat za wydanie takich informacji.

Zmiana ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich

Wprowadzana zmiana ma charakter porządkujący i nie wywołuje skutków finansowych.

Zmiana ustawy o strażach gminnych

Proponowane rozszerzenie zadań straży gminnych może być realizowane przez patrole strażników wypełniających dotychczasowy zakres zadań. Ewentualny wzrost kosztów związany byłby wyłącznie z koniecznością komunikowania się strażników ze szkołami za pomocą środków łączności. W takiej sytuacji koszty funkcjonowania straży gminnych mogą wzrosnąć nieznacznie.

Łączne koszty wdrożenia przepisów projektu ustawy przedstawione zostały w poniższym zestawieniu:

Rok, zadanie	Źródło finansowania (w tys. zł)				Razem (w tys. zł)
	rezerwa celowa nr 13 „Dofinansowa- nie kosztów wdrażania reformy oświaty”	Program Operacyjny „Kapitał Ludzki”	część 30 budżetu państwa „Oświata i wychowanie”	część oświatowa subwencji ogólnej	
2008					
1) badania naukowe CKE	-	10 000	-	-	10 000
2) wynagrodzenia dla nauczycieli (godziny ponadwymiarowe), w tym nauczycieli będących egzaminatorami, za udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego	13 500	-	-	-	13 500
3) wspomaganie nauczania języka polskiego wśród dzieci pracowników migrujących	-	-	4 500	-	4 500
Razem	13 500	10 000	4 500	-	28 000
2009					
1) badania naukowe CKE	-	10 000	-	-	10 000
2) wynagrodzenia dla nauczycieli (godziny ponadwymiarowe), w tym nauczycieli będących egzaminatorami, za udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego	13 500	-	-	-	13 500
3) wspomaganie nauczania języka polskiego wśród dzieci pracowników	-	-	5 000	-	5 000

migrujących					
Razem	13 500	10 000	5 000	-	28 500
2010					
1) badania naukowe CKE	-	10 000	-	-	10 000
2) wynagrodzenia dla nauczycieli (godziny ponadwymiarowe), w tym nauczycieli będących egzaminatorami, za udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego	-	-	-	13 500	13 500
3) wspomaganie nauczania języka polskiego wśród dzieci pracowników migrujących	-	-	5 000	-	5 000
Razem	-	10 000	5 000	13 500	28 500

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Proponowana regulacja nie wpływa na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

5. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Proponowana regulacja nie wpływa na sytuację i rozwój regionów.